

Pelagra

Pelagra je onemocnění vznikající z nedostatku **niacinu** (též kyselina nikotinová nebo vitamin B₃). **Niacin** se účastní glykolýzy, metabolismu mastných kyselin, tkáňového dýchání a detoxifikačních procesů. Je obsažen ve většině rostlinných i živočišných potravin (např. maso, ryby, kvasnice, obiloviny a luštěniny). Částečně se může syntetizovat z **tryptofanu**.

Epidemiologie

V současnosti se vyskytuje hlavně v chudých rozvojových zemích, kde je hlavní potravou **kukuřice**. Kyselina nikotinová obsažená v kukuřici je totiž pro organismus obtížně využitelná a tryptofan je v kukuřici limitující esenciální kyselinou (je ho velmi málo), proto nemůže být použit pro tvorbu niacinu.

Klinické příznaky

Klinické příznaky vyplývají z metabolismu niacinu a projeví se hlavně na kůži a v trávicím traktu.

- **Časné známky** deficitu jsou zažívací potíže, svalová slabost a změny kůže.
- U **rozvinuté pelagry** je typická **dermatitida** – symetrické léze zejména na částech těla vystavených světlu, gastrointestinální potíže – **diarrhoea** se střídá s **obstipací** a psychické poruchy, které mohou nabýt až formy **demence** (zmatenost). Proto je pelagra nazývaná nemocí **3 D** (v anglosaské literatuře „nemoc 4 D“ – poslední „D“ je death čili smrt).

Pacient s pelagrou (kožní změny)

Odkazy

Související články

- Vitamin B3
- Onemocnění z nedostatku živin
- Onemocnění z nadbytku živin

Použitá literatura

- BENCKO, Vladimír, et al. *Hygiena : Učební texty k seminářům s praktickým cvičením*. 2. vydání. Praha : Karolinum, 1998. ISBN 80-7184-551-5.
- ŠERÝ, Vladimír a Ondrej BÁLINT, et al. *Tropická a cestovní medicína*. 1. vydání. Praha : Medon, 1998. 569 s. ISBN 80-902122-4-7.